

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เดิมนตรีพงษ์ จันทเพชร

ได้นำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์แบบบรรยาย เรื่อง

“การพัฒนาารูปแบบการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล
โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและสุนทรียสนทนา”

ในโครงการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ

สาขาศึกษาศาสตร์และสาขาที่เกี่ยวข้อง ปี พ.ศ. ๒๕๕๖

ณ ห้องประชุมหลวงพ่อวัดไร่ขิงอู่ป้อม ๓ อาคารศึกษา ๓ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ในวันเสาร์ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาข์ จิตวิตร์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ
สาขาการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง
ปี พ.ศ. 2556

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยานิพนธ์พระราชวังสนามจันทร์
<http://www.educ.su.ac.th>

Faculty of Education
Silpakorn University

เอกสารประกอบ
การประชุมนำเสนอผลงานวิจัย
และวิทยานิพนธ์ระดับชาติ

สาขาการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง
ปี พ.ศ. 2556

จัดทำโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ www.educ.su.ac.th

เอกสารประกอบ

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ

สาขาการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง

ปี พ.ศ. 2556

จัดทำโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ <http://www.educ.su.ac.th>

คำนำ

เอกสารรวบรวมสรุปรายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติสาขาการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้องฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารประกอบ “โครงการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ สาขาการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง ปี พ.ศ. 2556” ของคณาจารย์ บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาต่าง ๆ ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้แก่ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จิตวิทยาชุมชน จิตวิทยาการศึกษาพิเศษ เทคโนโลยีการศึกษา พัฒนศึกษา การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ การสอนภาษาไทย การสอนสังคมศึกษา หลักสูตรและการนิเทศ หลักสูตรและการสอน และการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีบุคลากรและนักศึกษาจากหน่วยงานภายนอก ได้แก่ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โรงเรียนเทศบาลประตูลี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ร่วมนำเสนอผลงานวิจัยด้วย โครงการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติฯ ดังกล่าวนี้นี้ กำหนดจัดในวันเสาร์ที่ 6 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องประชุมหลวงพ่อดำวัดไร่ขิงอупถัมภ์ ชั้น 5 อาคารศึกษา 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ที่มีผลงานวิจัย และได้รับทุนวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ หรือแหล่งทุนอื่น ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา และบุคลากรจากหน่วยงานภายนอกได้นำเสนอผลงานวิจัยสู่ชุมชนและสังคมรวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรกลุ่มเป้าหมายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการวิจัย ตลอดจนนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และนำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เนื้อหาภายในเล่มเอกสารฯ ประกอบด้วยสรุปรายงานวิจัยของคณาจารย์ บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา และบุคลากรจากหน่วยงานภายนอก พร้อมประวัติโดยย่อของผู้วิจัยโดยจำแนกตามสาขาวิชาต่าง ๆ

การจัดทำเอกสารครั้งนี้สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกฝ่ายและคณะกรรมการจัดโครงการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ สาขาการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง ปี พ.ศ. 2556 ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิจัยทางการศึกษาในโอกาสต่อไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาข์ จิตวิรัตน์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

กรกฎาคม 2556

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
งานวิจัยของคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ การศึกษาศักยภาพในการพัฒนาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรีให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน	1
โดย วรณวีร์ บุญคุ้ม การใช้สุนทรียสนทนาเพื่อพัฒนาความสามารถในการตั้งคำถามของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	8
โดย วิสูตร โพธิ์เงิน การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ผ่านการสื่อสารด้วยเว็บล็อกเพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ในการผลิตสื่อการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์	23
โดย ศิวินิต อรรถวฤณกุล งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิด ขั้นสูงและจิตตนิสัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	33
โดย ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี การพัฒนาแบบแผนการสอนอ่านเน้นภาระงานโดยใช้กลวิธีอภิปัญญาสำหรับ ผู้ใหญ่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ	46
โดย วิภาดา พูลศักดิ์วรสาร การพัฒนาโมดูลการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจที่เน้นจริยธรรมธุรกิจเพื่อส่งเสริมทักษะการ อ่านอย่างมีวิจารณญาณและความตระหนักรู้ด้านจริยธรรมทางธุรกิจสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	53
โดย ยุพรพรรณ ตันติสัตยานนท์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนร่วมกันแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการคิดแนวข้างต่างกันกับ นักศึกษาที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์ต่างกันที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของ นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการโฆษณา	61
โดย อภินภัศ จิตรกร	

งานวิทยานิพนธ์ของของนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมและการนิเทศ	
การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	68
โดย ศิลปิน บุญจันทร์ศรี	
การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	74
โดย เนาวรัตน์ เจตตุ	
การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน	82
โดย สราวุธ ปิ่งผลพูล	
งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมและการนิเทศ	
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย	
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทยเรื่องการใช้ประโยคเพื่อ การสื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษา เทศบาลนครปฐม	91
โดย ฉัตรชนกานต์ เปรมพัฒนพันธ์	
การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	102
โดย เตือนใจ คคดี	
งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมและการนิเทศ	
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา	
การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายอาญาน่ารู้และทักษะการคิดอย่าง มีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา	109
โดย ปุณณวัช ทัพธวัช	
การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชักรัด	117
โดย ธนภูมิ พุ่มจันทร์	

**งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ**

การพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์การอ่านภาษาอังกฤษนอกเวลาประเภทการ์ตูน เพื่อเสริม
ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการอ่านของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร จังหวัดนครปฐม วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

โดย เอกภพ ไชยยา

การพัฒนากิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นจังหวัดนครปฐมเพื่อ
พัฒนาทักษะทางการอ่าน-เขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

โดย ธมน ชัชวาลกิจกุล

**งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท และดุขฎิบัณทิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา
การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกปฏิบัติงานอภิบาลของบัณฑิต**

วิทยาลัยแสงธรรม

โดย ปณิตดา ชัยพระคุณ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาไปสู่
การปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

โดย วรพจน์ รุ่งอรุณ

การพัฒนารูปแบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด : กรณีศึกษาสถาน
พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

โดย กาญจนา คุณารักษ์

งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาดุขฎิบัณทิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

จริยธรรมในการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา

โดย ชัยนนท์ นิลพัฒน์

รูปแบบการพัฒนาครูคำสอนในโรงเรียนคาทอลิก

โดย ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

<p>งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งทางใจของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา ในจังหวัดนครปฐม โดย กณิกาพร บุญชู</p>	186
<p>ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในเขตอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดย เสาวลักษณ์ เรืองเกษมพงศ์</p>	196
<p>งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ผลการใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือภาพเพื่อพัฒนาความสามารถในการเล่าเรื่อง จากภาพของนักเรียนออทิสติก โดย อรุณญา ธาราวร</p>	205
<p>งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ผลการใช้สื่อมัลติมีเดียแบบสืบเสาะหาความรู้ เรื่องสารรอบตัวเราที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดย พรพิมล ดอนหงษ์ไผ่</p>	212
<p>ผลการเรียนรู้ด้วยเกมคอมพิวเตอร์แบบผจญภัยร่วมกับเทคนิคช่วยจำวิชา ภาษาจีนพื้นฐาน 1 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดย สิริภัทร เพ็ชรพิทักษ์</p>	221
<p>การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมออนไลน์แบบสอนงานสำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการผู้ใช้เทคโนโลยี ธนาคารพาณิชย์ โดย เจิดจันทร์ พลตงนอก</p>	235
<p>งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูฝึกแรงงานในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน โดย ทวีกาญจน์ ตั้งวีระพรพงศ์</p>	243
<p>การจัดการความรู้ของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย ปราโมทย์ เหลลาภะ</p>	250

การพัฒนากระบวนการปรับเปลี่ยนนิเทศน์ของสตรีไทยที่ถูกกระทำความรุนแรงจากคู่ครอง โดย พิศเทพ รุ่งคุณากร	257
ผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของบุคลากรจากหน่วยงานภายนอก	
การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดย ธวัชชัย พิกุลแก้ว	265
<u>การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลโดยใช้ชุด การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา</u> โดย เต็มทรัพย์ จันเพชร	272
การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการส่งเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดย กฤษยาภัสสร ชาวปทุมทิพย์	277
การพัฒนาชุดการสอนในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เรื่องการประกอบอาหารและเครื่องดื่มสมุนไพรด้วยลำไยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนเทศบาลประตูลี่ จังหวัดลำพูน โดย ธนภรณ์ วิชา	285
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมสำหรับนักศึกษา ครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดย กรณ์ยพล วิวรรธมงคล	291
รายงานผลการประเมินติดตามผลการฝึกอบรมพัฒนาครูในพื้นที่จังหวัดราชบุรีของ ศูนย์เครือข่ายคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตามโครงการพัฒนาครู 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 7 หลักสูตรวิชาภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2554 โดย อักษร ธัญญะวานิช และคณะ	299
กำหนดการ	309
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Peer Review)	314
คณะกรรมการดำเนินงาน	316
ภาคผนวก	318
เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ เรื่อง “ก้าวไปข้างหน้ากับทิศทางการวิจัยทางการวิจัย ทางด้านศึกษาศาสตร์กับการเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21” โดย ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช	319

ชื่อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาารูปแบบการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา

Training model Development to Increase Operation Skill of Practical Nurse by Self-directed and Dialogue Learning Package

ชื่อผู้นำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

เดิมาทรัพย์ จันเพชร

ปีที่ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ

-

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรม และประเมินรูปแบบการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่มๆละ30 คน โดยกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 79.33/80.87 และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมตามรูปแบบการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ช่วยพยาบาลมีพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่มสุนทรียสนทนาอยู่ระดับมากที่สุด ภายหลังการฝึกอบรมผู้ช่วยพยาบาลสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 96.89 และผู้ช่วยพยาบาลมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น อยู่ในระดับมาก

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในวิถีชีวิตของมนุษย์ มีการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคนิคทางการแพทย์ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อวินิจฉัยและรักษาชีวิตให้ยืนยาว เทคโนโลยีที่พัฒนาไปไกล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและขยายบทบาทหน้าที่ ความสามารถของบุคลากรทางการพยาบาล อย่างมากในการตอบสนองต่อผู้รับบริการทางสุขภาพ ดังนั้นบุคลากรทางการพยาบาลจึงต้องมีการพัฒนาตนเองให้ทันกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป ความคาดหวังของสังคมเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้บุคลากรทางการพยาบาลต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อตอบสนองต่อ 1) ผู้รับบริการซึ่งมีความคาดหวังว่าบุคลากรทางการพยาบาลจะเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเมตตา กรุณา ใจดี เอาใจใส่ผู้ป่วย อุตุนหขยัน 2) เพื่อนร่วมงาน มักมองว่าบุคลากรทางการพยาบาล คือผู้ที่ดูแลคนไข้ ซึ่งต้องมีความรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี และสามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับเพื่อนร่วมงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งหน้าที่และบทบาทต่างๆเหล่านี้ต้องใช้ศักยภาพของตนเองในทุกด้าน (สุวิริยา สุวรรณโคตร, 2546: 10-11)

ผู้ช่วยพยาบาลเป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานสนับสนุนงานการพยาบาลด้านต่างๆ เช่น ให้การดูแลกิจวัตรประจำวันขั้นพื้นฐานของผู้ใช้บริการ การบันทึกสัญญาณชีพ จัดเตรียม เก็บรักษา อุปกรณ์เครื่องใช้ทุกชนิดให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อยู่เสมอ ศึกษา สังเกตอาการผู้ป่วย การให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยและญาติอย่างใกล้ชิดในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน รวมทั้งการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรค จะเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลมีความสำคัญต่อระบบการให้บริการสุขภาพเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาผู้ช่วยพยาบาลให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะ การปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามมาตรฐานทางการพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาลมีลักษณะการทำงานเป็นผลัดๆ ละ 8 ชั่วโมง ด้วยลักษณะการทำงานดังกล่าวตลอดจน การขาดแคลนบุคลากร ทำให้ไม่สามารถเข้าฝึกอบรมในหลักสูตรที่มีระยะเวลาอบรมต่อเนื่องยาวนาน การฝึกอบรมโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา เป็นรูปแบบการฝึกอบรมที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาจากชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และนำความรู้ที่ได้มาอภิปรายกลุ่มในลักษณะ ของสุนทรียสนทนา ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้นและใช้เวลาในการอบรมสั้นลง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา
2. เพื่อประเมินรูปแบบการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น โดยประเมินจากผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรม และความพึงพอใจของผู้ช่วยพยาบาลต่อรูปแบบการฝึกอบรม

วิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยกลุ่มตัวอย่างได้สุ่มจากประชากร ผู้ช่วยพยาบาลโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ที่ดูแลผู้ป่วยโดยตรง สังกัดอยู่ใน 6 สาขาการพยาบาล จำนวน 285 คน ใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random sampling) กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่มๆ ละ 30 คน โดยกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบทดสอบก่อนฝึกอบรม และแบบทดสอบหลังฝึกอบรม ซึ่งทดลองก่อนใช้ได้ ค่าความเชื่อมั่น 0.62 แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent Samples

ผลการศึกษา

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.33/80.87
2. ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผู้ช่วยพยาบาลมีพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่มสุนทรียสนทนาอยู่ระดับมากที่สุด
4. ทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลภายหลังการฝึกอบรม ผู้ช่วยพยาบาลสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 96.89
5. ผู้ช่วยพยาบาลมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการศึกษา

ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.33/80.87 ซึ่งชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 134) ได้อธิบายถึงเหตุผล และความจำเป็นที่ต้องมีการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้ที่นำชุดการเรียนรู้ไปใช้เกิดความมั่นใจว่าชุดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริง

ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนหลังฝึกอบรม ($\bar{X} = 38.03$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนฝึกอบรม ($\bar{x} = 31.60$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการฝึกอบรมที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้จากชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองซึ่งมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ ดำเนินการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย เรืองมณีชัชวาล (2550: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเรื่อง การผลิตอาหารตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดี พบว่าผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการทำกิจกรรมกลุ่มสุนทรียสนทนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ไปจนเต็มขีดความสามารถโดยไม่ต้องเสียเวลามาก สอดคล้องกับแนวคิดของ โนลส์ (Knowles, 1990:31) ที่กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีต้องตรงกับความต้องการและความสนใจและเป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้ใหญ่

ผลการสังเกตพฤติกรรมผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสุนทรียสนทนา พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสุนทรียสนทนา มีพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่าการทำกิจกรรมกลุ่มสุนทรียสนทนา เป็นการสื่อสารที่เท่าเทียมกัน ทุกคนมีโอกาสพูด และแสดงความคิดเห็นที่เปิดกว้าง ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับ มนต์ชัย พิณจิตรสมุทร (2553: 2-3) ได้กล่าวว่า กระบวนการสุนทรียสนทนา เป็นการสนทนาเชิงสร้างสรรค์สติปัญญา ลักษณะการสนทนาเป็นการนั่งล้อมวงเป็นวงกลม ไม่มีสิ่งใดมาขวางกั้นระหว่างบุคคล ทำให้เห็นภาพการสื่อสารจากตัวบุคคลถึงตัวบุคคลโดยตรง เป็นการสื่อสารที่เท่าเทียมกัน มีความรู้สึกเป็นอิสระ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเป็นการแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ด้านในตัวบุคคล ผ่านการฟังอย่างตั้งใจ การคิดวิเคราะห์ และถ่ายทอดออกเป็นการพูดที่เหมาะสมสร้างสรรค์

การประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาล ภายหลังจากฝึกอบรมพบว่าผู้ช่วยพยาบาลปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องโดยรวมคิดเป็นร้อยละ 96.89 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ช่วยพยาบาลที่ได้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน จึงสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของกนิษฐา อัญคง (2545: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานผู้ช่วยพยาบาลแผนกบริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมิชชั่น พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานผู้ช่วยพยาบาลแผนกบริการผู้ป่วยนอกดีขึ้นหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การศึกษาผลของความพึงพอใจของผู้ช่วยพยาบาลต่อรูปแบบการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา พบว่าผู้ช่วยพยาบาลมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมดังกล่าว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ตลอดจนรูปแบบการฝึกอบรมที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการกระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ มัลคัม โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2547: 247-249; อ้างอิงจาก Malcolm S. Knowles, 1978) ที่ได้ศึกษาและสรุปพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ว่า ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากว่าการเรียนรู้นั้นตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมาและจะเกิดความพึงพอใจตามมา

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกอบรมโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและสุนทรียสนทนา เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับไปปรับปรุงรูปแบบการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้ช่วยพยาบาลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนิษฐา อยู่คง. (2545). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานผู้ช่วยพยาบาล แผนกบริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมิชชั่น. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.

มนต์ชัย พิณจิตตรสมุท. (2553). Dialogue สนทริยสนทนา ฉบับนักปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จงเจริญเทพารักษ์การพิมพ์.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2547). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิริยา สุวรรณโคตร. (2546). ค่านิยมและความศรัทธาของสังคมที่มีต่อวิชาชีพ. วารสาร วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม. ปีที่ 5, ฉบับที่ 3.

สมชาย เรืองมณีชัชวาล. (2550). การพัฒนาชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่อง การผลิตอาหารตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดี. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Knowles, M. S. (1990). The Adult learner: A Neglected species. Houston Gulf Publishing Company.

ประวัติผู้นำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

ชื่อผู้นำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ นางเต็มทรัพย์ จันเพชร

ที่ทำงาน กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

หมายเลขโทรศัพท์ 02-9269334-5 โทรสาร 02-9269333

หมายเลขโทรศัพท์ มือถือ 089-7929084

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาตรี พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
สาธารณสุขศาสตร์ (บริหารโรงพยาบาล)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่)
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ระดับปริญญาเอก กำลังศึกษาสาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร